

AHLMAN

SISÄINEN KATSELMUS

20.1.2021

Sisäinen katselmus tausta ja tarkoitus

- ❖ Tiimin toiminnan ja toimintamallien todentaminen (prosessikuvaukset, toimintaohjeet, käytännöt)
- ❖ Vaatimusten ja sitoumusten todentaminen (lainsäädännön mukaiset asiakirjat ja käytännöt)
- ❖ Strategian toteutumisen ja tavoitteiden seurannan varmistaminen
- ❖ Kehityskohteiden löytäminen ja jatkuvan parantamisen työkalut

Vastuut

- Prosessin omistaja / Tiiminvetäjä: huolehtii tiimin kanssa, että riittävä tieto on tarjolla katselmoijille
- Tiimi – läsnäolo katselmuksessa
- Katselmoijat: Aikataulut, aihepiiriin tutustuminen, katselmuksen vetäminen, palaute

Katselmuksen kohteina

- Prosessit: toimivuus, tehokkuus sekä mallien ja toimintaohjeiden vastaavuus suhteessa käytäntöihin
- Vapaan sivistystyön prosessit, ammatilliset prosessit (pilkottuna, myöhemmin ala kerrallaan)
- Johtamisen prosessit, hankeprosessi, henkilöstöjohtamiseen liittyvät prosessit
- Tiimien toiminta

Sisäinen katselmus

Katselmusmateriaali – todennetaan Intran toimivuus, sieltä pitää löytyä kaikki tarvittava materiaali

- Toiminnan tavoitteet ja pelisäännöt
- Ohjeet, lait, asetukset
- Kriteerit
- Prosessikuvaukset

Mittarit – prosessin omat, määritellyt mittarit

- Tulokortin pitäisi olla sellainen, että mittarit kertovat riittävästi myös katselmuksen kannalta
- Asiakas ja vaikuttavuus
  - Palautteet, imago, vetovoimaisuus, tavoitteiden mukaiset tulokset
- Prosessit ja rakenteet
  - Tulokset
- Henkilöstö ja osaaminen
  - Henkilöstön pätevyys ja koulutus
- Talous ja resurssit
  - Talouden suunnittelu ja seuranta
  - Tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti suunnatut, johdetut ja mitoitettut resurssit

Raportointi

- Suullinen palaute
- Raportti (lomake) Intraan, nosto uutisiin

Katselmuksprosessi

1. Suunnittelu

Sisäistä katselmusta lähdetään suunnittelemaan 2-3 kuukautta ennen katselmusta. Kohteilla tulee olla riittävästi aikaa valmistautua. Prosessin kulusta vastaa kohteen katselmoijat sekä kohteelle valittu yhteyshenkilö (prosessin omistaja).

2. Valmistautuminen

Omistaja huolehtii riittävän tiedon tarjonnasta

Katselmoija aloittaa hyvissä ajoin perehtymisen kohteeseen, jolloin hän

- tutustuu materiaaleihin (Intra, prosessit, toimintaohjeet, muut ohjeet)
- muodostaa riittävän ymmärryksen velvoittavista standardeista (lait, asetukset yms.)
- perehtyy kohteen asiakasnäkökulmaan ja palautteisiin

Katselmoija sopii kohteen yhteyshenkilön kanssa katselmuspäivän aikataulusta

Katselmoija laatii alustavat teemat keskusteluun ja kysymykset haastatteluosuuteen hyödyntäen kysymyspatteristoa.

3. Arviointitilaisuus (seur. sivu)

Vahvuudet

Kehityskohteet

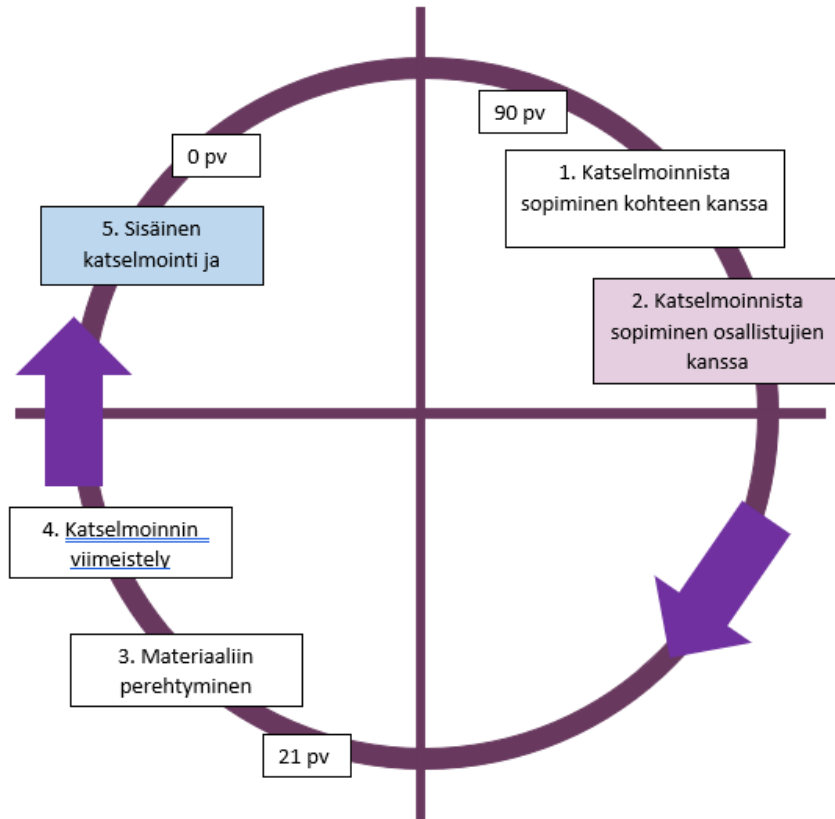
Korjattavat poikkeamat

4. Palauteraportti / Korjattavat toimenpiteet

5. Korjaavien toimenpiteiden ja kehittämisen vastuutus sekä aikataulutus tiimissä

6. Korjaavien toimenpiteiden tekemisen todentaminen johtoryhmän katselmuksessa (ja seuraavassa katselmuksessa)

Prosessi

	KATSELMOITAVA KOHDE	KATSELMOIJAT	VARATTU AIKA			AIKATAULU
			V	O	K	
1. Katselmoinnista sopiminen katselmoitavan kohteen kanssa		Katselmoija ottaa yhteyttä katselmoitavan kohteen yhteyshenkilöön ja sopii päivän katselmoinnille.			0,5 h	3 kk ennen katselmointia
2. Katselmoinnista sopiminen osallistujien kanssa	Katselmoitavan kohteen vastuuhenkilö kalenteroi sovitun arviointipäivän työryhmän muille jäsenille ja varaa tilan.		0,5 h			3 kk ennen katselmointia
3. Materiaalin perehtyminen		Arvioija tutustuu arvioitavasta kohteesta löytyvään materiaaliin (Intra)			4 h	3 vk ennen katselmointia
4. Katselmoinnin viimeistely		Arvioija kerta vielä materiaalit, suunnittelee haastattelu- kysymykset sekä laatii palauteraporttiluonnoksen.			1,5 h	3 vk ennen katselmointia
5. Sisäinen katselmointi + palaute		Itsearviointi (1,5 h) haastattelut (1,5 h) ja suullisen palautteen antaminen (30 min.)	6 h	6 h	6 h	Katselmointipäivänä
			4,5 h	4 h	10 h	

Katselmuksen päiväohjelma

Tiimi / prosessi / katselmuksen kohde ja osallistajat:	
Katselmoijat	
Katselmuspäivä ja -paikka:	
<hr/>	
8:00 – 9:30	ITSEARVIOINTIKESKUSTELU
9:30 – 10:00	TAUKO
10:00 – 11:30	HAASTATTELU
12:00 – 12:30	SUULLINEN PALAUTE
12.30 – 16.00	RAPORTIN viimeistely, tallentaminen Intraan (uutinen)

Raportointi ja jatkoimenpiteet

- Suullinen palaute käydään osallistujien kanssa läpi jo samana päivänä, itsearviointikeskustelun ja haastattelujen jälkeen.
- Kirjallinen palauteraportti, jossa on ranskalaisin viivoin kuvattuna kohteen vahvuudet, kehittämiskohteet sekä dokumentit ja näyttö
- **Määritellään vastuut heti korjattaville poikkeamille**
- Raportti
  - tallennetaan laadunhallinnan intraan
  - linkitetään kohteen omille sivuille
  - Julkaistaan uutisena intrassa
- **Tiimi käsittelee kehitettävät asiat** – Määrittelee tälle ajan itsenäisesti, mahdollisimman pian
- Raportti käydään läpi johdon katselmuksessa ja todennetaan korjaavat liikkeet
- Palataan raporttiin seuraavassa arvioinnissa ja todennetaan tehdyt toimenpiteet

PALAUTERAPORTTI

Katselmitava kohde:

Päivämäärä:

Paikalla olevat kohteen edustajat:

Katselmoijat:

KATSELMOITAVA ALUE

1. Tiimin toiminta ja toimintamallit (prosessikuvaus ja toimintaohjeet vs käytännöt)

Vahvuudet:

Kehitettävää:

2. Toimintaa ohjaavat lait ja asetukset (vaatimusten ja sitoumusten todentaminen)

Vahvuudet:

Kehitettävää:

3. Tiedonhallinta ja dokumentit (mistä tieto löytyy ja miten sitä päivitetään?)

Vahvuudet:

Kehitettävää:

4. Strategian toteutuminen ja strategian mukainen toiminta

Vahvuudet:

Kehitettävää:

5. Arviointi ja parantaminen

Vahvuudet:

Kehitettävää:

SUUNNITELMA LUKUVUODELLE 2020 - 2021

SYKSY 2020

PILOTTI 1:
Markkinointi
PILOTTI 2:
Tiedonhallinta

ARVIOIJAT:
Eeva ja Terhi

Koronasyksy muutti tilannetta ja pilottia ei ehditty kunnolla testata! Pilottia testattiin soveltuvin osin tiedonhallinnan vertaisarviointiin valmistautumisessa.

PILOTIN TESTAUS JA JATKUVA PARANTAMINEN

KEVÄT 2021

ARVIOINTI 1.
Henkilöstöhallinto
ARVIOINTI 2.
Laadunhallinta

ARVIOIJAT:
Eeva & Terhi
Leena & Petteri

SISÄISTEN KATSELMUSTEN MALLI KÄYTTÖÖN

SUUNNITELMA LUKUVUODELLE 2021 - 2022

SYKSY 2021

KATSELMUS 1.
HOKS-prosessi
KATSELMUS 2.
Johtaminen

ARVIOIJAT:
Eeva & Terhi
Leena & Petteri

SISÄISTEN KATSELMUSTEN MALLIN JATKUVA PARANTAMINEN

KEVÄT 2022

KATSELMUS 3.
Tarkentuu
KATSELMUS 4.
Tarkentuu

ARVIOIJAT:
Leena &
Petteri
2 tehtävään
kasvavaa

SISÄISTEN KATSELMUSTEN MALLIN JATKUVA PARANTAMINEN

Kysymyspatteristo 1/3

- Haastatteluosiossa täsmennetään niitä oleellisia asioita kohteen toiminnasta, jotka itsearviointikeskustelun jälkeen ovat jääneet epäselviksi.
- Kysymyspatteristo on koottu katselmoijan käyttöön katselmukseen valmistautuessa. **Patteristo ei ole kattava, mutta siitä voi poimia tarkoituksenmukaiset, tilanteeseen ja kohteeseen sopivat kysymykset.**
- Patteristoa on tarkoitus kasvattaa, joten katselmoija liittää itse laatimansa ja haastattelutilanteessa käyttämänsä kysymykset patteristoon helpottamaan seuraaviin arviointeihin valmistautumista.
- Patteristo erillisenä liitetiedostona Laatu-intrassa

KYSYMYSPATTERISTO

1. Tiimin toiminta ja toimintamallit (prosessikuvaus ja toimintaohjeet vs. käytännöt)

- Mikä on katselmoitavan kohteen perustehtävä?
- Onko roolit ja vastuut määritelty, kirjattuna ja kaikilla tiimiläisillä / prosessin osapuolilla tiedossa?
- Millaiset tavoitteet toiminnalle on määritelty? Mihin ne on kirjattu?
- Mitä mittareita tavoitteiden saavuttamisen mittaamisessa käytetään? Mistä ne löydät?
- Missä prosessikuvaukset ovat? Ovatko ne ajantasaisia, kuinka usein ne päivitetään?
- Mistä toimintaohjeet löytyvät, tunnistavatko ja tietävätkö kaikki työssä tarvitsemansa toimintaohjeet?
- Tehdäänkö asiat kuten prosessikuvauksessa on kuvattu? Tekevätkö kaikki prosessin samalla tavoin ja jos eivät tee, miksi?
- Onko henkilöresurssit riittävät? Onko pullonkauloja? Miten henkilöstöresursseja suunnitellaan? Ostetaanko apua ulkoa?
- Kehitetäänkö ja pidetäänkö henkilöstön osaamista yllä? Miten osaamistarpeet tunnistetaan? Onko koulutusten vaikuttavuuden arviointia?
- Onko työn tekemisen fyysiset puitteet kunnossa? Toimivat, pidetään kunnossa ja ovatko riittävät?
- Miten ja kuinka usein tiimi jakaa tietoa toiminnastaan muulle organisaatiolle?

Kysymyspatteristo 2/3

2. Strategian toteutuminen ja strategian mukainen toiminta

- Onko toiminnan liittyminen strategiaan määritelty?
- Saako toiminta tukea johdolta / Onko johto sitoutunut toimintaan? Miten se näkyy?
- Vastaavatko johdon puheet ja teot toisiaan?
- Tunteeko johto työnteon edellytykset?
- Mistä saat tietoa (laajennetun) johtoryhmän päätöksistä?
- Toimintaympäristön toimintaan vaikuttavat ulkoiset ja sisäiset haasteet? Miten niitä tunnistetaan? Miten tunnistaminen ja huomiointi on dokumentoitu?
- Mitkä ovat toimintaan liittyvät ympäristötavoitteet ja ympäristöriskit? Miten ne näkyvät työssäsi?
- Kuinka pitkälle kierrätys on viety? Ajatellaanko tuotteiden jatkokäyttöä, kun ne eivät nykyisessä toiminnossaan enää palvele? Selvitetäänkö, olisiko muualla organisaatiossa tuotetta, joka voisi täyttää havaitun tarpeen?
- Miten tuotteiden, laitteiden ja ostopalvelujen hankinta tapahtuu? Mitä kriteerejä käytetään? Miten tuottajia valvotaan?
- Miten ympäristöasiat huomioidaan hankinnoissa?
- Miten hankinnat toteuttavat asiakaslupausta, arvoja ja strategisia tavoitteita?
- Onko jätteiden lajitteluohjeet selkeät? Mistä löydät ne?
- Mitä lisäarvoa kestävän elämän edistämällä haetaan? Miten tavoitteeseen on päädytty?
- Kuinka (opetuksessa) tuodaan esille yrittäjäyys?
- Kuinka opetuksella uudistetaan työelämää?

Kysymyspatteristo 3/3

3. Toimintaa ohjaavat lait ja asetukset (vaatimusten ja sitoumusten todentaminen)

- Mitkä ovat lainsäädännön mukaiset asiakirjat ja käytännöt? Mihin ja miten ne on dokumentoitu? Milloin ne on tarkistettu?
- Miten varmistetaan, että toiminta on niiden mukaista?
- Onko toimintaan liittyvät turvallisuusriskit kartoitettu, huomioitu ja minimoitu? Mihin dokumentoidaan?
- Miten teet läheltä piti -ilmoituksen?
- Miten toimit tapaturman tai vaaratilanteen sattuessa? Mistä löydät ohjeet? Missä on lähin ensiapukaappi?
- Millaisia riskejä näet omassa työssäsi?
- Miten hätätilanteita harjoitellaan?

4. Arviointi ja parantaminen

- Kuinka tavoitteiden toteuttamisen seuranta on tehty ja mihin se dokumentoidaan?
  - Kuinka saat tiedon tuloksista?
  - Kuinka mittaritietoa käytetään kehittämisessä?
  - Mitkä ovat toiminnan sisäiset ja ulkoiset sidosryhmät? Miten niistä on kerätty tietoa? Miten dokumentoitu?
  - Mitkä ovat sidosryhmien olennaiset odotukset sekä laatu- ja ympäristövaatimukset? Miten ne tunnistetaan? Miten dokumentoidaan ja miten päivitetään?
  - Kuinka asiakastarpeen tunnistaminen tapahtuu? Miten prosessi etenee tilaukseen/sopimukseen asiakkaan kanssa?
  - Miten palautetta kerätään ja käsitellään? Kuinka se dokumentoidaan ja mihin?
  - Kuinka asiakkaasta pidetään huolta, miten asiakas palautetaan uudelleen asiakkaaksi?
  - Toimiiko sisäinen ja ulkoinen viestintä? Mistä, kenelle, milloin ja miten viestitään? Onko viestintäsuunnitelmaa?
  - Tietämyksen, kokemuksen ja hiljaisen tiedon hallinta? Kertyykö kokemusta ja tietämystä, joka kannattaisi tallentaa ja suojata?
-
- Sisäisten katselmusten menettelytapa, toimivuus, raportointi ja hyöty Ahlmanille?
  - Johdon katselmusten hyöty ja rooli kehittämisessä?
  - Jatkuvan parantamisen toimivuus?

Minä katselmoijana?

KATSELMOIJEN KOULUTUSTILAISUUS

Miten toimin katselmustilanteessa?

Haastattelutilanne on stressaava.

Katselmuksen kohteena on toiminta, ei ihmiset itse.

- Osaanko haastatella?
  - Osaanko asettaa tarpeeksi tarkkoja kysymyksiä, jotta vastauksia voi hyödyntää todentaen hyvin olevat asiat ja kehittämiskohteet?
- Osaanko havainnoida ja kysyä jatkokysymyksiä?
  - Saanko totuudenmukaisia vastauksia, annanko ”oikeat vastaukset” kysyessäni?
  - Kerrotaanko asiat niin kuin ne pitäisi mennä vai niin kuin ne oikeasti menevät?
- Osaanko kuunnella?
  - Kuulenko mitä halutaan sanoa ja hyväksynkö vastaukset?
- Olenko tukeva ja keskusteluun kannustava, vai kriittinen ja epäilevä?
- Kohtelenko muita niin kuin haluaisin itseäni kohdeltavan, olenko kunnioittava?

Tee SWOT: Minä katselmoijana – Vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat